

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Οι μαθητές/-τριες ενθαρρύνονται, μέσω των ερωτημάτων, σε μια κριτική προσέγγιση των πηγών και στη διατύπωση του δικού τους ιστορικά τεκμηριωμένου λόγου.

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορικής πηγής (**ΚΕΙΜΕΝΟ Α**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «Οι μικρές σοσιαλιστικές ομάδες της «Παλαιάς Ελλάδας», μετά την προσάρτηση των «Νέων Χωρών», είχαν σημαντικά ενισχυθεί από τη «Σοσιαλιστική Ομοσπονδία» (Federation) της Θεσσαλονίκης[...]
- «είχε κατορθώσει να εκλέξει και δύο βουλευτές στις εκλογές της 31^{ης} Μαΐου 1915»
- «Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος[...] και το παράδειγμα της μπολσεβικικής επανάστασης του Οκτωβρίου 1917 στη Ρωσία ενίσχυσαν ακόμη περισσότερο το μέχρι τότε ασθενές σοσιαλιστικό κίνημα στην Ελλάδα»
- «[...]σύγκληση στον Πειραιά του Α΄ Πανελλαδικού Σοσιαλιστικού Συνεδρίου, που απέληξε στην ίδρυση του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος Ελλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.)»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού εγχειριδίου [Από την αγροτική οικονομία στην αστικοποίηση, Γ. Οι οικονομικές εξελίξεις κατά τον 20ό αιώνα, 2. Τα πρώτα βήματα του εργατικού κινήματος] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- «[...] Η ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στην Ελλάδα ... που λίγο αργότερα προσχώρησε στην Τρίτη Κομμουνιστική Διεθνή και μετονομάστηκε σε Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος [...]».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που θα αναφέρεται στη γένεση και εξέλιξη του εργατικού και σοσιαλιστικού κινήματος στην Ελλάδα, με έμφαση στον ιδιαίτερο ρόλο που έπαιξε στην εξέλιξη αυτή η ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στον ανεξάρτητο ελληνικό κράτος και η σύσταση και λειτουργία της πολυεθνικής οργάνωσης Φεντερασιόν.

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση ιστορικών πηγών να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

Ως προς το πρώτο σκέλος του ερωτήματος, από το (**ΚΕΙΜΕΝΟ Α**):

- «[...]σε σημείο ώστε να καταστεί δυνατή το Νοέμβριο του 1918 η σύγκληση στον Πειραιά του Α΄ Πανελλαδικού Σοσιαλιστικού Συνεδρίου, που απέληξε στην ίδρυση του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος Ελλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.)»

Ως προς το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος, από το **(ΚΕΙΜΕΝΟ Β)**:

- «την δια νόμου καθιέρωσιν οκταώρου και κυριακής αργίας»
- «ίδρυσιν υπό του κράτους ταμείων και συντάξεως και δωρεάν παροχήν της ιατρικής περιθάλψεως και φαρμάκων»
- «κατάργησιν των εμμέσων φόρων»
- «προοδευτική φορολογία στο εισόδημα και στα κεφάλαια»
- «συμμετοχή του κράτους εις τα κέρδη των μεγάλων μονοπωλίων»
- «εθνικοποίηση των συγκοινωνιών, των Τραπεζών, των μεταλλείων»
- «συμμετοχή των εργατών εις την διοίκησιν»
- «εθνικοποίησιν των τσιφλικιών και των μοναστηριακών κτημάτων και την «παραχώρησίν των εις τας κοινότητας»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού εγχειριδίου [Η Διαμόρφωση και λειτουργία των πολιτικών κομμάτων στην Ελλάδα, Δ. Ανανέωση-Διχασμός (1909-1922), 5. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από τα αποσπάσματα:

- «[...]Το 1918 ιδρύθηκε το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ελλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.) ... εθνικοποίηση των μεγάλων πλουτοπαραγωγικών πηγών[...]
- «[...]Το Σ.Ε.Κ.Ε. ήταν το πιο αυστηρά οργανωμένο κόμμα... Το 1924 μετονομάστηκε σε Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος (Κ.Κ.Ε.)[...]

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση ιστορικής πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που αφενός θα αναφέρεται στην ίδρυση και ιστορική εξέλιξη του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος Ελλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.) και αφετέρου θα παρουσιάζει τις βασικές προγραμματικές του θέσεις γύρω από το ζήτημα της προστασίας της εργατικής τάξης και της ανόρθωσης της ελληνικής εθνικής οικονομίας.